

Binnenkort brengen jullie een bezoek aan het Drents Archief. In deze lesbrieff lezen jullie meer over het Archief en het programma, zodat de leerlingen goed voorbereid kunnen worden op het bezoek. Het programma kan in principe gevolgd worden zonder de lesbrieff met de leerlingen te doen, maar het vergroot de betrokkenheid en het begrip bij de leerlingen als de opdrachten uit de lesbrieff wel gedaan worden.

In deze lesbrieff maken de leerlingen al kennis met de tijd van de pruiken en revoluties en Willem V en Sigismund. Bij het interactieve gedeelte van deze lesbrieff staan een tweetal opdrachten waaruit gekozen kan worden.

Introductie

Bespreek kort met de leerlingen dat ze binnenkort naar het Drents Archief gaan. Weten ze wat een archief is (een plek waar oude papieren worden bewaard)?

Vertel daarna dat het programma *Operatie Sigismund* gaat over de tijd van pruiken en revoluties, de 18e eeuw (van 1700 tot 1800). Deze tijd werd zo genoemd, omdat er veel revoluties waren en pruiken in de mode waren. Weten leerlingen waarom mensen een pruik droegen? (in eerste instantie, omdat er een ziekte rondging die kaalheid veroorzaakte, later kon je met een pruik laten zien dat je rijk was).

Filmpje

Bekijk op het digibord het volgende filmpje. Laat de leerlingen tijdens het kijken de volgende vragen beantwoorden en bespreek deze daarna kort met de leerlingen.

[De Republiek der Verenigde Nederlanden | Schooltv](#)

1. Wat was Nederland voor dat het een Koninkrijk werd? (Republiek)
2. Hoe heette alle provincies samen in Nederland? (Republiek der Verenigde Nederlanden)
3. Wie was Willem V? (Stadhouder van de Republiek der Verenigde Nederlanden)
4. Is een stadhouder hetzelfde als een koning? (Nee)
5. Wat is de belangrijkste taak van Willem V? (Nederland er weer bovenop helpen na oorlogen en rampspoed)
6. Heeft Willem V veel kunnen veranderen in Nederland zodat het weer beter ging met Nederland? (nee, hij moest veel rekening houden met de regenten, dus nam weinig belangrijke besluiten)

In de tijd van de pruiken en revoluties was Willem V de stadhouder van Nederland. Hij was goed bevriend met Sigismund. Sigismund werkte voor Willem V toen hij volwassen was. Sigismund hield ook een dagboek bij. Daarin schreef hij niet alleen over zijn werk, maar ook over allerlei andere dingen. Zoals wat hij eet, wat hij leuk vindt en zelfs wanneer een reisgenoot naar de wc gaat!

Het dagboek van Sigismund bewaren we in het Drents Archief. Hier ligt het veilig opgeborgen. Er is alleen wel iets bijzonders met een van de pagina's van het dagboek. Maar wat? Dat ontdekken de leerlingen in het archief!

Opdracht 1:

Laat leerlingen zelf een krant maken. De ene groep maakt de krant vanuit oogpunt Willem V en Sigismund en de andere groep aan de hand van het standpunt van de patriotten. Welk nieuws zouden zij in de krant zetten? Laat leerlingen op een A3-papier tekenen, schrijven en plaatjes plakken. Informatie kunnen ze op internet opzoeken.

Opdracht 2:

Laat leerlingen een filmstrip maken. Als zij nu in de tijd van Willem V door het land zouden lopen, wat voor foto's zouden ze dan maken? Wat zou daarop staan? Laat leerlingen ook informatie opzoeken om te kunnen tekenen. Zoom vooral in op de begrippen pruiken, revoluties, Willem V en Sigismund en patriotten.

VOLK VAN NEDERLAND!
WAARDE MEDEBURGERS!
Indien Gylieden my, den Schryver deezes, in myn perzoon, denkswyze en particuliere omstandigheden kende, zo zoude ik niet noodig hebben Ulieden te verzekeren, dat ik geen Fortuinzoeker ben; dat ik niet alleen nooit enigerlei Ampten hebbe bekleed, maar dat ik die zelfs nooit bekleeden noch begeeren kan; dat

Afsluiting

Bespreek de gemaakte opdrachten. Wat hebben de leerlingen getekend of opgeschreven en waarom? En wat weten ze nu over Willem V, Sigismund, de patriotten etc.?

Aansluiting kerndoelen SLO:

Oriëntatie op jezelf en de wereld: kerndoel 37. Natuur en techniek: kerndoel 42 (temperatuur) en 44 (materiaal: papier). Tijd: kerndoel 51, 52 en 53 (tijd van pruiken en revoluties 1700-1800). Kunstzinnige oriëntatie: kerndoel 54, 55 en 56 (cultureel erfgoed). Nederlands: kerndoel 1,4,9,12.

